

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 387/2024-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., Thurzova 7, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/141/2022 z 28. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

- Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/141/2022 z 28. februára 2024 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/141/2022 z 28. februára 2024 **zrušuje a vec vracia** Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **1 285,13 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto nálezu sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto nálezu. Domáha sa jeho zrušenia a vrátenia veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, rovnako ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v konaní o ochranu osobnosti vedenom Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1C/319/2014 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobkyňa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy a ospravedlnenia. Do osobnostných práv žalobkyne mala zasiahnuť sťažovateľka ako riaditeľka Základnej školy [REDAKOVANÉ], a to poskytnutím rozhovoru televízii [REDAKOVANÉ] v reportáži s názvom « [REDAKOVANÉ] » a v článku „ [REDAKOVANÉ] “ publikovanom [REDAKOVANÉ] v denníku [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

3. Na žalobkyňu (učiteľku základnej školy) bolo podané trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu „ohrozovanie mravnej výchovy mládeže“, pričom trestné stíhanie bolo zastavené. Následne podala žalobkyňa trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu ohovárania zo strany sťažovateľky, pričom rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4T/53/2017 z 19. augusta 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7To/29/2021 z 29. septembra 2021 bola sťažovateľka uznaná vinnou.

4. V konaní o ochranu osobnosti rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 1C/319/2014 z 30. marca 2016, ktorým bola žaloba zamietnutá z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky, keďže inkriminované výroky urobila ako riaditeľka školy, nie ako fyzická osoba. Uznesením krajského súdu sp. zn. 1Co/329/2016 z 10. mája 2017 bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie s pokynom na účely zistenia nedostatku pasívnej vecnej legitímácie zaoberať sa existenciou miestneho, časového a vecného vzťahu žalovanej k plneniu úloh ako riaditeľky základnej školy.

5. Po vrátení veci okresný súd rozhodol v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 1C/319/2014 z 2. októbra 2020, ktorým žalobu opätovne zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky.

6. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 3Co/70/2021 z 10. marca 2022 zmenil rozsudok okresného súdu z 2. októbra 2020 tak, že sťažovateľke uložil povinnosť ospravedlniť sa žalobkyňi uverejnením textu, ktorého obsah bol bližšie špecifikovaný v samotnom rozhodnutí, v [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (výrok 1). Sťažovateľke bola zároveň uložená povinnosť zaplatiť sumu 10 000 eur (výrok 2) a v prevyšujúcej časti bol rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí potvrdený (výrok 3). Sťažovateľke bola uložená povinnosť nahradiť štátu a žalobkyňi trovy konania v celom rozsahu (výrok 4).

7. Krajský súd nepovažoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky za správne, a to vzhľadom na súdne rozhodnutie vydané v trestnej veci prečinu ohovárania (bod 3 tohto nálezu), keďže pri rozhodovaní je súd viazaný odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní (bod 24 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022).

8. V podstatnom krajský súd akcentoval, že predmetom je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená sťažovateľkou poskytnutím nepravdivých údajov a vyjadrení pre televíziu [REDAKOVANÉ] a denník [REDAKOVANÉ] a vyhlásenia v [REDAKOVANÉ]. Zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ohovárania sa preto zhodujú s okolnosťami relevantnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Zdôraznil, že právoplatným odsúdením sťažovateľky za prečin

ohovárania je splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu u žalobkyne, pričom tento zásah je neoprávnený a existuje príčinná súvislosť medzi zásahom a vzniknutou ujmu na chránených osobnostných právach žalobkyne.

9. K naplneniu podmienky pasívnej vecnej legitímácie opätovne poukázal na rozsudok okresného súdu vydaný v trestnej veci, z ktorého možno vyvodíť protiprávny zásah objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu. Zverejnenie nepravdivých informácií o fyzickej osobe je potrebné vždy posudzovať ako neoprávnený zásah do jej osobnostných práv.

10. Krajský súd dospel k záveru, že konaním sťažovateľky bola v značnej miere znížená dôstojnosť a vážnosť žalobkyne, a preto zastával názor, že boli splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 000 eur, ako aj ospravedlnenia. Zásah do osobnostných práv spôsobený prečinom ohovárania je treba považovať za daných okolností za mimoriadne závažný (bod 38 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022).

11. Primeranosť požadovanej satisfakcie krajský súd odôvodnil poukazom na nepravdivosť vyjadrení a informácií poskytnutých médiám a na vyhlásenie v [REDAKOVANÉ]. Zdôraznil existenciu súdneho rozhodnutia o neplatnosti skončenia pracovného pomeru vydaného v prospech žalobkyne a uzrokovanie sťažovateľky s tým, že môže spôsobiť rozšírenie nepravdivých údajov spôsobilých v značnej miere ohroziť a poškodiť vážnosť žalobkyne u spoluobčanov a ohroziť alebo zmaríť možnosti jej ďalšieho uplatnenia. Ako závažné okolnosti krajský súd posúdil to, že konanie sťažovateľky bolo motivované tým, že žalobkyňa poukázala na viaceré pochybenia, ktorých sa dopúšťala pri výkone funkcie riaditeľky základnej školy, ako aj to, že bolo právoplatne rozhodnuté o neplatnosti skončenia pracovného pomeru v prospech žalobkyne.

12. Dovolanie podané proti rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022 bolo napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zamietnuté.

13. Vadu zmätočnosti [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)] rozhodnutia odvolacieho súdu videla sťažovateľka v nedostatočnosti odôvodnenia. Namietla predovšetkým to, že dokazovaním bolo potrebné zisťovať mieru zníženia dôstojnosti alebo vážnosti žalobkyne v spoločnosti, pričom odvolací súd sa obmedzil len na strohé konštatovanie a svoje výroky nedoplnil odkazom na vykonané dokazovanie a bližšie nevysvetlil úvahy, ktorými sa riadil. Nesprávny procesný postup videla v priznaní neprimeranej sumy náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá nevychádza z kritérií dovodených judikatúrou a neurčuje mieru zásahu do osobnostných práv. Odvolací súd nevykonával žiadne dokazovanie a sám dotvoril skutkový stav, pričom neuviedol, z akých dôkazov vychádzal.

14. V rámci vady nesprávneho právneho posúdenia veci pri riešení otázky pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľka považovala názor krajského súdu, podľa ktorého odsúdenie fyzickej osoby za trestný čin znemožňuje to, aby za tento trestný čin bola spôsobená škoda, za ktorú by zodpovedal zamestnávateľ fyzickej osoby, za rozporný s ustálenou judikatúrou (4Tz/5/00, 2Tz/13/02, R 29/1969, R 14/1962).

15. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritériá na odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle Civilného sporového poriadku a nemožno ho považovať za nepreskúmateľný. Odvolací súd podľa dovolacieho súdu správne poukázal na skutočnosť, že trestným rozsudkom bola sťažovateľka uznaná vinnou z prečinu ohovárania, a akcentoval viazanosť súdu rozsudkom

vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní v občianskom súdnom konaní v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní. Najvyšší súd poukázal na bod 34 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, v rámci ktorého odvolací súd uviedol, že boli splnené predpoklady zodpovednosti vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti žalobkyne podľa § 13 Občianskeho zákonníka, keďže právoplatným odsúdením žalovanej za prečin ohovárania bola splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu u žalobkyne, pričom tento zásah bol neoprávnený a existovala príčinná súvislosť medzi zásahom a vzniknutou ujmu na chránených osobnostných právach žalobkyne.

16. Najvyšší súd sa nestotožnil ani s námietskou sťažovateľky, že odvolací súd nedoplnil dokazovanie a rozhodol o danosti vzniku závažnej ujmy na základe tvrdení žalobkyne. Nedoplnenie dokazovania, ktoré zo strany dovolateľky nebolo ani navrhované, resp. všeobecnú kritiku napadnutého rozhodnutia bez odkazu na konkrétny dôkaz nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

17. Pri úvahe o primeranosti satisfakcie vychádzal krajský súd podľa najvyššieho súdu z celkovej povahy a okolností prípadu a prihliadol na intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, ako aj na charakter a rozsah hodnoty osobnosti, trvanie a dĺžku vzniknutej nemajetkovej ujmy (body 36 a 37 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022). Podľa najvyššieho súdu odvolací súd vychádzal z konkrétnych skutkových okolností ustáleného skutkového stavu, ktoré boli pre posúdenie sumy nemajetkovej ujmy relevantné, pričom svoje závery zodpovedajúcim spôsobom na podklade daných zistení tiež náležite odôvodnil, a preto zohľadnil stanovené kritériá na určenie sumy náhrady s poukazom na osobu poškodenej a jej doterajší život, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, a závažnosť následkov.

18. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci najvyšší súd zdôraznil, že v prezentovaných rozhodnutiach, na ktoré poukázala sťažovateľka, išlo o odlišné skutkové prípady, ktoré nie sú aplikovateľné na prejednávajúcu vec, keďže išlo o prípady autonehôd, keď zodpovední vodiči vykonávali pracovnú funkciu počas toho, ako došlo k spôsobeniu nehody, pričom nedošlo k žiadnemu prekročeniu právomoci ani odchýleniu sa od výkonu funkcie.

19. Navyše dovolací súd zdôraznil správnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý odkázal na právoplatne odsúdenie sťažovateľky, z ktorého bolo možné jednoznačne vyvodiť protiprávny zásah objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu žalobkyne. Nebolo možné stotožniť sa s argumentáciou sťažovateľky, že konala ako riaditeľka základnej školy v priamej súvislosti s výkonom pracovných povinností. Za smerodajné považoval to, že zo strany základnej školy nebola žiadna iniciatíva ani podnet na to, aby sťažovateľka uverejnila výroky proti žalobkyni. Aj keď sa sťažovateľka vyjadrovala ako riaditeľka základnej školy, išlo o vybočenie (exces) v správaní základnej školy, za ktoré nesie zodpovednosť práve samotná sťažovateľka, keďže subjektívne úsudky sťažovateľky nemôžu byť pričítané základnej škole. Zo skutkového stavu pritom vyplynulo, že sťažovateľka sledovala výlučne osobný prospech, pričom tento procesný úkon nemal vecný vzťah k činnosti základnej školy (konanie sťažovateľky bolo motivované tým, že žalobkyňa poukázala na jej pochybenia, pričom súdnym rozhodnutím bola vyslovená neplatnosť skončenia pracovného pomeru v prospech žalobkyne). Podľa dovolacieho súdu preto k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nedošlo.

20. Uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 387/2024 z 27. júna 2024 bola ústavná sťažnosť sťažovateľky prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

21. Sťažovateľka namieta, že médiám neposkytla žiadne vlastné hodnotiace úsudky, iba objektívne potvrdené skutočnosti – sťažnosti rodičov a potvrdenie nevhodného správania žalobkyne žiakmi. Po sťažnostiach rodičov bola zvolaná rada školy, na ktorej bola sťažovateľke ako riaditeľke školy uložená povinnosť preskúmať predmetné sťažnosti. V rámci vypočúvania jednotlivých žiakov základnej školy mnohí z nich nevhodné správanie žalobkyne potvrdili.

22. Sťažovateľka nespochybňuje viazanosť rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, no aj napriek odsúdeniu sťažovateľky bolo potrebné vyhodnotiť, či tento skutok spáchala ako súkromná osoba alebo ako zamestnankyňa iného subjektu, pričom v tomto prípade by za škodu nezodpovedala. Odôvodnenie najvyššieho súdu je v tomto smere vágne.

23. K námietke sťažovateľky, že žalobkyňa nepreukázala existenciu nemajetkovej ujmy, najvyšší súd uzavrel, že len samotným právoplatným odsúdením sťažovateľky bola naplnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu. Údajná nemajetková ujma nebola popísaná a vysvetlená a ani dokázaná. Žiadne konkrétne ani preukázané skutkové tvrdenia v tomto smere neexistujú.

24. Aj keby bola existencia takejto ujmy preukázaná, v rozsudku najvyššieho súdu absentuje úvaha o tom, prečo túto náhradu určil v sume 10 000 eur, t. j. v sume, v akej sa priznáva pozostalým pri usmrtení človeka. Aj sumu priznanej náhrady je potrebné náležite odôvodniť.

25. Sťažovateľka bola v konaní pred súdom prvej inštancie úspešná, a preto v konaní pred krajským súdom po vydaní druhého rozsudku okresného súdu nenavrhovala dôkazy z dôvodu dôkaznej núdze žalobkyne, ktorej úlohou bolo tvrdené skutočnosti a vznik ujmy preukázať. Krajský súd podľa sťažovateľky vyniesol prekvapivý rozsudok, a to bez uvedenia predbežného právneho posúdenia, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že žaloba je dôvodná.

26. Podľa sťažovateľky sa krajský súd a ani najvyšší súd nevysporiadali so skutočnosťou, že sťažovateľka nie je zodpovedná za prípadný zásah do osobnostných práv žalobkyne, keďže v súlade s § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú (i). Najvyšší súd sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že nebola preukázaná existencia takej ujmy na strane žalobkyne, v ktorej dôsledku by podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti – unesenie dôkazného bremena žalobkyňou (ii), a ani s tým, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch priznaná žalobkyni bola neprimeraná a neodrážala kritériá, ktoré na jej určovanie dotvorila judikatúra najvyšších súdnych autorít (iii).

27. Najvyšší súd sa nezaoberal námietkami sťažovateľky a neposkytol jej účinnú materiálnu súdnu ochranu. Odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu je nedostatočné a nepresvedčivé. Vo veci konajúce súdy si osvojili tvrdenia žalobkyne o existencii nemajetkovej ujmy – zníženia dôstojnosti

a vážnosti v spoločnosti a protiprávnom konaní sťažovateľky ako fyzickej osoby mimo plnenia pracovných úloh, avšak bez relevantných dôkazov.

28. K námietke (i) sťažovateľka uvádza, že krajský súd sa konštatovaním, podľa ktorého odsúdenie fyzickej osoby za trestný čin znemožňuje to, aby za týmto trestným činom spôsobenú škodu zodpovedal zamestnávateľ fyzickej osoby, odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, podľa ktorej nárok na náhradu škody, ktorú zamestnanec spôsobil cudzej osobe zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, môže táto osoba v adhéznom konaní uplatniť len proti osobe, ktorej je v čase vzniku škody zamestnancom (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2Tz/13/2002). Krajský súd zmätočne konštatuje, že je viazaný trestným rozsudkom, z ktorého vyplýva, že *„žalovaná v priestoroch základnej školy... vystupujúc ako... riaditeľka základnej školy“* poskytla údaje o žalobkyni, ale na druhej strane vylučuje zodpovednosť základnej školy, keďže sťažovateľka údajne konala ako súkromná osoba. Odôvodnenie najvyššieho súdu, ktoré prevzalo tieto právne závery, rovnako ako aj konštatovanie o tom, že žalovaná bola odsúdená ako fyzická osoba, je arbitrárne, keďže konanie sťažovateľky z vlastnej iniciatívy nebolo konkretizované ani dokázané. Navyše najvyšší súd tu opomína, že sťažovateľke ako štatutárnemu orgánu nemusel na konanie dať nikto príkaz.

29. K námietke (ii) sťažovateľka argumentuje, že ani jeden z následkov zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu, ktoré tvrdila žalobkyňa (nezvolenie za poslankyňu obecného zastupiteľstva a zdravotné ťažkosti matky žalobkyne), nebol preukázaný, rovnako ako nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi následkami a konaním sťažovateľky. Podmienkou na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je existencia závažnej ujmy (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/81/2011), no krajský súd dokazovanie v tomto smere nijako nedoplnil a rozhodol o existencii závažnej ujmy len na základe nepreukázaných tvrdení žalobkyne. Okresný súd sa v oboch konaniach sústredil len na posúdenie otázky pasívnej vecnej legitímácie. Sťažovateľka poukazuje v tomto smere na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/15/03 a uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 418/09 z 15. decembra 2009 a namieta, že v rozpore s ustálenou judikatúrou sa sudy obmedzili len na strohé a ničím nepodložené konštatovanie, že *„konaním žalovanej bola v značnej miere znížená dôstojnosť ako aj vážnosť žalobkyne v spoločnosti“*.

30. Sťažovateľka spochybňuje premisu, podľa ktorej každý trestný čin je zákonite zásahom do osobnostných práv poškodenej osoby v takej miere, že vznikla závažná ujma. V trestnom rozsudku sa nerieši intenzita prípadného zásahu a ani jeho následky.

31. Z ústavnoprávneho hľadiska neobstoí ani suma náhrady nemajetkovej ujmy (iii), ktorú krajský súd ani najvyšší súd nijako nezdôvodnili, keď uviedli len kritériá bez ich materiálneho naplnenia. Krajský súd nevychádzal z kritérií dovodených judikatúrou všeobecných súdov ani neurčil mieru zásahu do osobnostných práv ich vyvažovaním voči právam na slobodu prejavu a šírenie informácií, v ktorých medziach sťažovateľka konala.

32. Pri posudzovaní intenzity zásahu do osobnostných práv mal krajský súd reflektovať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa relatívnych osôb verejného záujmu, ktoré sú stredobodom záujmu verejnosti len na krátky čas. U takýchto osôb má pri kolízii práva na informácie s jednotlivými osobnostnými právami prednosť právo na informácie o veciach verejného záujmu, ktorými výchova mládeže nepochybne je.

33. Sťažovateľka zastáva názor, že taká citlivá téma ako podozrenie z kopania či priväzovania detí zo strany jednej z učiteliek základnej školy vyvolala nepochybne verejný záujem v obci a vyžadovala si adekvátne informovanie verejnosti zo strany základnej školy. Ani skutočnosť, že konanie žalobkyne nebolo vyhodnotené ako trestný čin, neznamená, že na účel stanovenia sumy náhrady nemajetkovej ujmy súdy nemôžu skúmať intenzitu zásahu a dávať ho do pomeru s právom na informácie a so slobodou prejavu.

34. Poukazuje na rozdiel medzi kritikou a neoprávneným zásahom, pričom právo na ochranu osobnosti nemožno priznať, ak niekto konal protispoločensky a prejav o tejto skutočnosti je kritikou tohto konania a zásahom proti spoločenským nešvárom (R 103/1967). Sťažovateľka verila, že konanie, na ktoré poukazovala, sa stalo, pričom vypovedala len pravdu o tom, čo jej bolo oznámené tretími osobami. Poukazuje na výpovede svedkov v konaní pred okresným súdom, ktoré pravdivosť skutočností preukázali, ktoré však krajský súd ani najvyšší súd nezohľadnili, a preto nie je možné tvrdiť, že sťažovateľka oznámila o žalobkyni vedome nepravdivé informácie.

35. Z judikatúry vyplýva, že sudcovská úvaha o sume peňažného zadostučinenia musí byť preskúmateľná, pričom okolnosti, ktoré by mal súd brať do úvahy, sú najmä dĺžka protiprávneho konania, opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania, úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámerná diskreditácia osoby a pod. V konkrétnych okolnostiach veci išlo o jednorazové uverejnenie článku a úmysel sťažovateľky nespočíval v poškodení žalobkyne, ale v upokojení nálad v obci a uistení rodičov, že škola sa vecou aktívne zaoberá. Závažnosť zásahu nedosahuje takú intenzitu, vo vzťahu ku ktorej by sa náhrada v sume 10 000 eur zdala primeraná. Súd mal preto starostlivo uvážiť všetky okolnosti prípadu, najmä mieru intenzity zásahu, vyvažovanie s ústavnými právami sťažovateľky a so záujmami spoločnosti a dokazovanie závažnosti vzniknutej ujmy. Krajský súd nevykonával v tomto smere žiadne dokazovanie, ale sám si dotvoril skutkový stav a konštatoval, že sťažovateľka konala z dôvodov, že žalobkyňa poukázala na pochybenia, ktorých sa sťažovateľka dopustila pri výkone funkcie riaditeľky základnej školy, a že bolo právoplatne rozhodnuté o neplatnosti skončenia pracovného pomeru žalobkyne. Súd však nijako neuvádza, z akých vykonaných dôkazov úmysel žalovanej dovodil alebo čím mal byť preukázaný.

36. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu neobsahuje zrozumiteľné dôvody, pričom odkazuje v plnom rozsahu na viazanosť trestným rozsudkom a nekriticky preberá nepreukázané a nedostatočné tvrdenia žalobkyne. Je preto arbitrárny a nedostatočne odôvodnený. Arbitrárnosť rozhodnutia dovolacieho súdu je daná tým, že svoje závery nijako neodôvodnil a sťažovateľke *de facto* znemožnil uplatňovať efektívne prostriedok obrany, čo spôsobilo aj porušenie princípu rovnosti strán sporu.

III.

Vyjadrenia najvyššieho súdu a zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

37. Na výzvu ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti vyjadrila podaním z 19. augusta 2024 zúčastnená osoba zastúpená Advokátskou kanceláriou VASIL & partners, s. r. o., Kupeckého 320/33, Košice, ktorá v podstatnom akcentovala, že podaná ústavná sťažnosť je nedôvodná, a preto navrhuje, aby jej nebolo vyhovené.

38. V konkrétnostiach uviedla, že nesúhlasí s tvrdením sťažovateľky, že svoje výroky učinila z pozície riaditeľky základnej školy, a odkazuje na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku. K tomu dodala, že sťažovateľka bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin ohovárania ako fyzická osoba, keďže išlo o zjavné a nezákonné prekročenie právomoci. Nešlo o konanie pričítateľné základnej škole, ale sťažovateľke ako fyzickej osobe. V predmetnom prípade zo strany školy nebola žiadna iniciatíva, žiaden podnet na to, aby sťažovateľka publikovala v [REDAKOVANÉ] svoje difamačné výroky proti klientke.

39. Rozhodnutia súdnych autorít, na ktoré sťažovateľka poukázala, nie sú použiteľné, keďže v nich ide o prípady autonehód, pričom zodpovední vodiči vykonávali svoju pracovnú funkciu počas toho, ako došlo k dopravnej nehode. Nešlo o prípad prekročenia právomoci ani o odchýlenie sa od výkonu funkcie.

40. Nešlo ani o verejný záujem a potrebu informovania verejnosti, keďže k vyjadreniam došlo v čase 6 mesiacov od vysielania difamačnej reportáže v televízii a od publikovania difamačného článku v časopise. Vyjadrenia neboli vecné a neslúžili hájeniu verejných záujmov školy.

41. Za nepravdivé označila aj to, že údajne nebola preukázaná existencia závažnej ujmy a dôvodnosť priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. V tomto smere poukázala na svedecké výpovede, ktoré potvrdzujú zásah do osobnostných práv (výpovede svedkýň [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na pojednávaní 8. novembra 2019 a výpoveď zúčastnenej osoby na pojednávaní 30. marca 2016). Na podklade uvedeného uzatvára, že vyhlásenie sťažovateľky výrazným spôsobom zmenilo život a postavenie zúčastnenej osoby a obyvateľov obce.

42. Dňa 20. augusta 2024 bol podpredsedníčkou najvyššieho súdu doručený prípis č. k. KP 3/2024-290, Cpj 183/2024, v ktorom ponechala rozhodnutie o ústavnej sťažnosti na úvahe ústavného súdu. Prílohou prípisu bolo vyjadrenie sudkyne spravodajkyne JUDr. Martiny Valentovej, ktorá v podstatnom dala do pozornosti špecifikum dovolania a zdôraznila, že pre medze posudzovania dovolacieho súdu sú striktne určujúce rozsah a obsah dovolania a napadnutého rozsudku, čoho sa najvyšší súd pri prejednávaní dovolania držal, a preto zotrvala v celom rozsahu na záveroch napadnutého rozsudku.

43. Dňa 3. septembra 2024 bola doručená replika sťažovateľky, v ktorej v podstatnom k pasívnej vecnej legitímácii uviedla, že za trestný čin ohovárania právnická osoba nemôže byť odsúdená, keďže to zákon neumožňuje, a preto uvedené nemôže mať vplyv na civilnoprávnu rovinu.

44. Judikáturu, na ktorú poukazovala, považuje za relevantnú, keďže princíp ostáva zachovaný – je právne možné plniť pracovné úlohy a súčasne spáchať trestný čin, pričom spáchanie trestného činu neznamena akýsi exces a vyvinenie sa zamestnávateľa. Odkazuje na komentár k Občianskemu zákonníku, podľa ktorého ak je pisateľom článku pracovník organizácie, zásah je spôsobený organizáciou, ak je preukázané, že pracovník konal v rámci plnenia úloh organizácie.

45. Žiadny úmysel sťažovateľky niekomu uškodiť preukázaný nebol. Rovnako ako nebolo preukázané prekročenie právomoci riaditeľky školy. Nebolo začaté disciplinárne konanie či uložená sankcia. Riaditeľka školy navyše nie je obvyčajným zamestnancom školy, ale jej štatutárom a môže konať aj iniciatívne v mene školy (§ 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ riaditeľ školy koná

tak, že tým prekročí svoje právomoci, ide o vec osoby, v ktorej mene koná, aby sa s takýmto pochybením konateľ vnútorne vysporiadala.

46. Sťažovateľka tvrdí, že z dôvodu, že zúčastnená osoba žalovala sťažovateľku ako súkromnú osobu, mala práve ona preukázať miestnu, časovú a vecnú súvislosť urobených výrokov s plnením pracovných povinností a preukázať tak danosť pasívnej vecnej legitimácie. To však nepreukázala.

47. K preukázaniu závažnej ujmy dôvodí, že ani jeden z následkov, ktoré tvrdí zúčastnená osoba, nebol preukázaný (nezvolenie za poslankyňu a zdravotné ťažkosti matky). Žalobkyňa mala preukázať, že negatívne ohlasy priamo ovplyvnili ju a jej rodinu v takej miere, akú vyžaduje § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zúčastnená osoba nepreukázala príčinnú súvislosť medzi konaním sťažovateľky a vznikom choroby u matky zúčastnenej osoby, pričom v konaní nebola predložená ani len lekárska správa, pritom ide vo všeobecnosti o zriedkavé neurologické ochorenie, ktorého príčiny sa snažia vedci odhaliť. Nie je akceptovateľné, aby žalobca čokoľvek tvrdil na súde bez preukázania jediným dôkazom a aby takéto konanie súdy akceptovali.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

48. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podania najvyššieho súdu a obsahu ústavnej sťažnosti a repliky sťažovateľky, ako aj vyjadrenia zúčastnenej osoby, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce z predmetného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

49. V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ústavný súd v kontexte namietanej neústavnosti rozhodnutia dovolacieho súdu zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018, IV. ÚS 362/2021), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 494/2020, IV. ÚS 120/2023, IV. ÚS 88/2023).

50. Do právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie

bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

51. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania, a preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

52. Aj judikatúra EŠLP vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že hoci tento článok zaväzuje súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, neznamena to, aby na každý argument strany konania dal podrobnú odpoveď (rozsudok EŠLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, § 61). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Medziiným je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré strana konania môže podať na súdoch, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, so zvyklosťami, s právnymi názormi a vyhlásením a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok EŠLP vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91).

53. Arbitrarnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).

54. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je zákonne ukotvené v § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

55. V úvodnej časti posúdenia dôvodnosti ústavnej sťažnosti ešte pred samotným vecným posúdením argumentácie sťažovateľky považoval ústavný súd za žiaduce predosť ustálené právne závery týkajúce sa viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom, keďže ide kľúčovú otázku, na ktorej sú postavené právne názory vo veci konajúcich súdov.

56. V rozhodovacej praxi dovolacieho súdu bola ustálená otázka rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom, a to nielen pokiaľ ide o výšku škody, ale aj pokiaľ ide o vznik, resp. spôsobenie škody ako základného predpokladu zodpovednosti za škodu, t. j. súd rozhodujúci v civilnom konaní o náhrade škody spôsobenej trestným činom je viazaný právoplatným odsudzujúcim rozsudkom trestného súdu (jeho výrokovou časťou), a to vo vzťahu k všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a za tento trestný čin (napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2Cz/16/1992 z 29. apríla 1992 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 35/1993; uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/41/2011 zo 17. mája 2012; rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Obo/18/2015 z 29. júna 2016; uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/82/2018 z 29. novembra 2018). Uvedená ustálená prax dovolacieho súdu bola aprobovaná aj rozhodnutiami ústavného súdu (m. m. I. ÚS 269/2011, III. ÚS 507/2013).

57. Rozsah viazanosti všeobecného súdu odsudzujúcim rozsudkom v civilnom súdnom konaní je daný zhodnosťou zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v civilnom súdnom konaní (I. ÚS 269/2011).

58. Sťažovateľka bola uznaná vinnou za prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 a 2 písm. b) a c) Trestného zákona platného a účinného v čase spáchania prečinu, podľa ktorého kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky. Podľa odsudzujúceho rozsudku sťažovateľka spáchala prečin z osobitného motívu a verejne. Ide o čin úmyselný a pre naplnenie zákonných znakov v jeho základnej skutkovej podstate sa vyžaduje, aby páchatel' nepravdivý údaj oznámil v úmysle prívodiť poškodenému následok tam uvedený a zároveň aby vedel, že ide o nepravdivý údaj o poškodenom. V posudzovanom prípade bol jednoznačne preukázaný úmysel priamy (citované z uznesenia krajského súdu sp. zn. 7To/29/2021 z 29. septembra 2021).

59. Medzi zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ohovárania v súlade s už uvedeným patrí existencia nepravdy spôsobilej značnou mierou ohroziť vážnosť poškodeného v osobnom, pracovnom alebo širšom sociálnom živote alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu.

60. V civilnom súdnom konaní musia byť pre vznik civilnoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby splnené tieto zákonné predpoklady: existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite a ktorý musí nastať objektívne (i), musí ísť o zásah neoprávnený (k neoprávneným zásahom do cti dochádza predovšetkým skutkovými tvrdeniami, ktoré sú nepravdivé) a (ii) musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi (iii).

61. Trestný čin ohovárania je vyhradený pre výnimočné prípady toho najzávažnejšieho konania a zásahu do osobnostných práv (cti a dobrej povesti jednotlivca), ktoré nemožno uspokojivo zhojiť súkromnoprávnymi prostriedkami, ktoré zjavne presahujú mieru bežných lží a nepravd, ktoré o sebe ľudia šíria v bežnom živote a ktoré nemajú byť sankcionované trestným právom. Naznačuje to aj samotné zákonné vymedzenie prečinu ohovárania (... spôsobilý značnou mierou ohroziť... spôsobiť mu inú vážnu ujmu...). Aplikácia trestného práva, resp. prostriedkov trestného práva má byť *ultima*

ratio vyhradená pre tie najzávažnejšie prípady protispoločenského konania (k tomu pozri nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 474/19 z 5. novembra 2019).

62. Konanie vo veci žaloby o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy nestráca na svojej „sporovosti“ ani v prípade, ak konaniu predchádzalo právoplatné odsúdenie za prečin ohovárania. Ustálenie skutkového stavu a uvedenie rozhodujúcich skutkových tvrdení v civilnom konaní je tak aj v takomto prípade vyhradené výlučne procesnej aktivite sporovej strany (tzv. prejednávacia zásada). Úspech procesnej strany je aj v tomto prípade definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňu nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha (I. ÚS 24/2019).

63. Námietky sťažovateľky (k tomu pozri aj bod 26 tohto nálezu) možno z vecného hľadiska rozdeliť na tri skupiny atakujúce posúdenie pasívnej vecnej legitímácie (i), nepreukázanie splnenia podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (ii) a neprimeranosť priznanej náhrady (iii). Vysporiadanie sa s týmito námietskami zo strany najvyššieho súdu, ktoré vzniesla v rámci dovolacích dôvodov zmätočnosti a nesprávneho právneho posúdenia veci, nepovažuje sťažovateľka podľa názoru ústavného súdu celkom opodstatnene za dostatočné.

IV.1. K nedostatku pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky:

64. Krajský súd v rozsudku z 10. marca 2022 konštatoval nesprávnosť názoru súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky (iba) jednoduchým odkazom na viazanosť odsudzujúcim rozsudkom vydaným vo veci prečinu ohovárania (bod 24 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022), pričom tento odkaz zopakoval aj v bode 35 svojho odvolacieho rozhodnutia.

65. V rámci dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP] sťažovateľka napadla posúdenie pasívnej vecnej legitímácie, pričom v konkrétnostiach za nesprávne právne posúdený v dovolaní označila právny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého *„ak nejaká osoba spáchala svojim konaním trestný čin, tak sa jedná o nezákonné prekročenie právomoci, čiže nejde o konanie pričítateľné právnickej osobe, ale konanie pričítateľné výlučne žalovanej ako fyzickej osobe“*, ktorý podporila odkazom na rozhodnutia dovolacieho súdu (k tomu pozri bod 14 tohto nálezu).

66. Sťažovateľka rovnako v dovolaní naznačila podstatu ňou formulovanej otázky, ktorá spočívala v (ne)možnosti pričítať konanie fyzickej osoby, ktorá spôsobila takýmto konaním trestný čin, právnickej osobe. Odkázala pritom na § 420 Občianskeho zákonníka (Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.) a zvýraznila jeho aplikovateľnosť aj pri náhrade nemajetkovej ujmy. V konkrétnostiach poukázala na právne závery prezentované najvyšším súdom v trestných konaniach, v ktorých sa riešila otázka zodpovednosti za škodu, ktorá vznikla zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh zamestnancom so zdôraznením možnosti uplatnenia si nároku na náhradu za takto spôsobenú škodu v adhéznom konaní výlučne proti osobe, ktorej je osoba zamestnancom.

67. Navyše v dovolaní zároveň uviedla aj názory týkajúce sa posúdenia organizácie (právnickej osoby) ako pôvodcu neoprávneného zásahu do osobnostných práv v prípade, ak pracovník konal v rámci plnenia úloh tejto organizácie (obdobne argumentácia v bode 44 tohto nálezu *in fine*).

68. Posúdenie zodpovednosti za nemajetkovú ujmu pri zásahu do osobnostných práv fyzickou osobou, ktorá bola právnickou osobou použitá na výkon jej činnosti, sa riadi analogicky (aplikáciou *analogia legis*) § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje právnu úpravu zodpovednosti za majetkovú ujmu spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (I. ÚS 137/07), a preto pokiaľ neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby bol spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť, je určujúca existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/228/2012 z 26. septembra 2013).

69. Rozsudok okresného súdu z 2. októbra 2020, v ktorom bol konštatovaný nedostatok vecnej pasívnej legitimácie sťažovateľky, sa pritom v intenciách už uvedenej analógie *legis* uplatniteľnej pri posudzovaní zodpovednosti za nemajetkovú ujmu pri zásahu do osobnostných práv zaoberal otázkou existencie miestneho, časového a vecného vzťahu sťažovateľky k plneniu jej úloh ako riaditeľky základnej školy s výsledkom, podľa ktorého inkriminované vyhlásenia urobila sťažovateľka ako riaditeľka školy, nie fyzická osoba.

70. Odvolací súd posúdenie vecnej pasívnej legitimácie sťažovateľky spochybnil, a tým aj posúdenie veci aplikáciou § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, len odkazom na odsudzujúci rozsudok vydaný vo veci sťažovateľky za prečin ohovárania. V dôsledku existencie odsudzujúceho rozsudku teda odvolací súd nepovažoval aplikáciu § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka za správnu, čo sťažovateľka spochybnila práve v dovolaní, poukazujúc na rozsudky vydané v trestných veciach, v ktorých dovolací súd zotrval vo svojej podstate na potrebe aplikácie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka v adhéznom konaní aj v prípadoch uplatňovania náhrady škody, ktorú zamestnanec spôsobil zavineným porušením povinností pri plnení úloh alebo v priamej súvislosti s ním (spáchanie trestného činu). Argumentácia sťažovateľky v podstatnom obsiahnutá v bode 44 tohto nálezu, ktorá sa zameriava na totožnosť princípu, podľa ktorého je právne možné plniť pracovné úlohy a súčasne spáchať trestný čin, pričom uvedené neznamena automaticky vyvinenie sa zamestnávateľa, má preto svoje *ratio* uplatniteľné v konkrétnych okolnostiach tu prejednávanej veci.

71. Za daného stavu je preto odôvodnenie najvyššieho súdu pri skúmaní splnenia podmienok prípustnosti dovolania k odlišnosti skutkového stavu, ktorú najvyšší súd vidí výlučne v skutočnosti, že išlo o prípady autonehôd (bod 18 tohto nálezu), pričom nedošlo k žiadnemu prekročeniu právomoci ani odchýleniu sa od výkonu funkcie, nedostatočné, keďže nezohľadňuje zásadnú právnu otázku týkajúcu sa existencie odsudzujúceho rozsudku a aplikácie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri uplatnení náhrady škody v následnom adhéznom konaní v kontexte uplatnených nárokov na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) spôsobenej zásahom do osobnostných práv poškodeného.

72. Ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nesprávne vyhodnotenie analógie v skutkovom stave s následkom odmietnutia dovolania a odopretia vecného prejednávania veci je spôsobilé zasiahnuť do základného práva na súdnu ochranu (m. m. I. ÚS 51/2020).

73. Odôvodnenie najvyššieho súdu obsiahnuté v podstatnom v bode 18 tohto nálezu vylučujúce analógiu v prejednávanej veci z dôvodu odlišného skutkového stavu považuje ústavný súd za nezohľadňujúce (pri skúmaní prípustnosti dovolania) celkový text dovolania, jeho obsah a zvolenú argumentáciu týkajúcu sa uplatnenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu pri zásahu do osobnostných práv, ktorá sa v kontexte jednoduchého odkazu odvolacieho súdu na odsudzujúci rozsudok zameriavala celkom logicky na princíp, podľa ktorého je právne možné plniť pracovné úlohy a súčasne spáchať trestný čin, pričom uvedené neznamena automaticky vyvinenie sa zamestnávateľa. Odôvodnenie najvyššieho súdu je preto nedostatočné s následkom porušenia práva sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

74. Nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu je v tomto smere markantnejšia aj s ohľadom na tzv. *obiter dictum* (bod 34 napadnutého rozsudku najvyššieho súdu), v rámci ktorého najvyšší súd akcentoval, že na uplatnenie sankcií proti právnickej osobe je nevyhnutné, aby konajúca osoba bola použitá právnickou osobou v rámci poverenia vymedzenej činnosti. Následne sám zhodnotil miestny, časový a vecný vzťah činnosti použitej osoby k plneniu úloh pre zamestnávateľa a to, či nešlo o exces, t. j. konanie za iného z vlastnej iniciatívy a vo vlastnom záujme, a dospel k záveru, že konanie sťažovateľky bolo excesom, keďže subjektívne a hodnotiace úsudky nemôžu byť pripísateľné základnej škole. Sťažovateľka totiž sledovala osobný prospech, pričom jej konanie nemalo vecný vzťah k činnosti základnej školy. *Obiter dictum* najvyššieho súdu *de facto*, aj keď len nepriamo, spochybňuje premisu, z ktorej pri posúdení otázky pasívnej vecnej legitimácie odvolací súd s odkazom na existenciu odsudzujúceho rozsudku vydaného vo veci prečinu ohovárania vychádzal, a to že odsúdenie za prečin ohovárania samo osebe predstavuje exces z plnenia úloh pre právnickú osobu, takže uplatnenie zodpovednosti voči právnickej osobe neprichádza do úvahy.

75. Vzhľadom na už uvedené je daný dôvod na konštatovanie, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.2. K nepreukázaniu splnenia podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a k neprimeranosti jej sumy:

76. Otázky vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pri zásahu do osobnostných práv, ako aj suma tejto náhrady sú nepochybne predmetom stabilnej a bohatej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu a ústavného súdu, pričom závery z tejto rozhodovacej činnosti vyplývajúce sú v plnej miere aplikovateľné aj na tu prejednávanú vec.

77. Pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa od žalobcu v konaní o ochranu osobnosti vyžaduje, aby preukázal (uniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie), že v dôsledku neoprávneného zásahu do jeho osobnosti nebolo postačujúcim priznanie morálnej satisfakcie, najmä (nie však výlučne) preto, lebo v značnej miere bola znížená jeho dôstojnosť ako osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti (m. m. II. ÚS 418/09, III. ÚS 115/2024).

78. Jedinou podmienkou na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je (iba) to, že sa morálne zadosťučinenie javí ako nedostatočné. Okrem prípadov, v ktorých došlo k značnému zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti, prichádza náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch do úvahy aj v ďalších prípadoch, v ktorých neoprávnený zásah nie je nevyhnutne spojený so znížením dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, priznanie tejto náhrady však odôvodňujú iné okolnosti (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/137/2008 z 18. februára 2010).

79. Odôvodnenie obsiahnuté v bode 34 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022 (bod 8 tohto nálezu *in fine*) nemôže v otázke vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy obstať, keďže nezodpovedá záverom stabilnej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu a ústavného súdu. Rozhodujúcou okolnosťou pre konštatovanie záveru o splnení predpokladov na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je totiž to, že morálne zadosťučinenie sa v konkrétnych okolnostiach veci javí ako nedostatočné, najmä (nie však výlučne) z dôvodu, že došlo k značnému zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti dotknutej osoby.

80. Pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy musí súd považovať za preukázané, že sú tu okolnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že z hľadiska intenzity, trvania rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých fyzickej osobe vzhľadom na jej postavenie v rodine a v spoločnosti v konkrétnom prípade nepostačuje zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje aj so zreteľom na ohlas zásahu, ako aj na dĺžku trvania ujmy (R 29/2001), ktoré musia byť takisto preukázané (m. m. II. ÚS 418/09).

81. Pri posudzovaní miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka, môže byť fyzickej osobe výnimočne subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/15/03 z 30. apríla 2003).

82. Rozsudok krajského súdu z 10. marca 2022 obsahuje konštatáciu o tom, že u žalobkyne bola v značnej miere znížená dôstojnosť a vážnosť, no krajský súd tento záver ničím okrem paušálneho odkazu na odsudzujúci rozsudok neodôvodňuje. Pritom už bolo zdôraznené, že medzi zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ohovárania patrí existencia nepravdy spôsobilej značnou mierou ohroziť vážnosť poškodeného alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, nie však existencia nepravdy, ktorá spôsobila samotné zníženie dôstojnosti a vážnosti v značnej miere. Už len z uvedeného dôvodu nemôže bez ďalšieho paušálny odkaz na odsudzujúci rozsudok obstať.

83. Rozsudok krajského súdu z 10. marca 2022 neobsahuje dokonca ani vymedzenie skutkových tvrdení žalobkyne k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy s návrhom na vykonanie dôkazov, takže následne logicky absentuje aj právna argumentácia k ich prípadnému preukázaniu a k záveru o tom, či žalobkyňa, ktorú zaťažuje dôkazné bremeno, ho aj uniesla. Už bolo pritom zdôraznené, že konanie vo veci ochrany osobnosti, ktorému predchádza právoplatné odsúdenie za prečin ohovárania, nestráca na svojej „sporovosti“ (bod 62 tohto nálezu).

84. Za týchto okolností preto rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá základným zákonným požiadavkám, ktorých splnenie sa vyžaduje pre záver o presvedčivosti jeho odôvodnenia. Požiadavka presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je o to naliehavejšia v prípadoch, v ktorých rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k zásadnej zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie tak, ako to je aj v tu prejednávanej veci. Súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol z dôvodu chýbajúcej pasívnej vecnej legitimácie, takže sa otázkami vecného posúdenia nárokov nemal dôvod zaoberať. Za týchto okolností je rozsudok odvolacieho súdu jediným rozhodnutím, v ktorom sa argumentácia k vecnému posúdeniu nárokov nachádza, resp. mala nachádzať. Požiadavka presvedčivosti záverov k vecnému posúdeniu nárokov je preto o to naliehavejšia. V tomto smere teda nemôže obstať paušálny odkaz odvolacieho súdu na odsudzujúci rozsudok vydaný vo veci prečinu ohovárania (bod 34 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022) a ani ničím nepodložený, a tak aj arbitrárny záver, že „konaním žalovanej bola v značnej miere znížená dôstojnosť ako aj vážnosť žalobkyne v spoločnosti“ (bod 38 rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022). Absentuje v ňom totiž to, čo je pre záver o značnom znížení dôstojnosti a vážnosti žalobkyne v spoločnosti kľúčové, a to dostatočné preukázanie reakcie, ktorú neoprávnený zásah do osobnosti žalobkyne vyvolal v jej rodinnom, pracovnom alebo inom prostredí.

85. Pre úplnosť ústavný súd na tomto mieste poznamenáva, že nemal dôvod už len s prihliadnutím na svoje postavenie orgánu ochrany ústavnosti zaoberať sa argumentáciou, ktorou zúčastnená osoba v bode 41 tohto nálezu a sťažovateľka v bodoch 29 a 47 tohto nálezu atakujú vecné posúdenie splnenia podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a ktorá môže byť vecne preskúmaná výlučne v konaní vo veci samej všeobecnými súdmi, nie v konaní pred ústavným súdom, ktorému právomoc v tomto smere s prihliadnutím na jeho postavenie zjavne chýba.

86. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliada všeobecný súd hlavne na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za akých k porušeniu práv konkrétnej osoby došlo. Ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka teda nelimituje súd pri priznaní rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy. Posúdenie týchto okolností ponecháva na úvahu súdu, ktorá však nemôže byť bezbrehá, ale musí spočívať na logických a legitímnych faktoch. Je nepochybné, že mantinely, v rámci ktorých by sa mala pohybovať takáto úvaha súdu, musia byť istým spôsobom dané, pričom táto ich danosť je závislá od individuality každého prípadu a zároveň musí byť podmienená dôvodmi, na ktorých sa priznanie zakladá (III. ÚS 267/08).

87. Aplikácia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že „je povinnosťou súdu určiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nielen s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, ale súčasne musí zvážiť okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Toto posledné kritérium je určené všeobecne, aby súdu umožnilo prihliadať na najrôznejšie momenty, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby a ktoré aj takéto neoprávnený zásah ovplyvnili, resp. eventuálne aj podnietili“ (FEKETE, I. *Občiansky zákonník. Komentár*. Bratislava : Epos, 2009, s. 70; IV. ÚS 213/2014).

88. S prihliadnutím na čiastkové závery k námietkam sťažovateľky týkajúcim sa priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ústavný súd konštatuje, že pokiaľ najvyšší súd k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy odkázal na bod 34 odôvodnenia rozsudku krajského súdu, podľa ktorého boli podmienky na priznanie tejto náhrady splnené paušálnym poukazom

na odsudzujúci rozsudok sťažovateľky, jeho odôvodneniu chýbajú jasné a zrozumiteľné odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj so sumou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy.

89. Nedostatočnosť odôvodnenia k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy (resp. záveru o tom, že u žalobkyne došlo k značnému zníženiu dôstojnosti a vážnosti) nesie zo sebou logicky ako ďalší následok nedostatočnosť odôvodnenia k priznanej výške tejto náhrady. Pokiaľ krajský súd neodôvodnil, v čom spočíva značné zníženie dôstojnosti a vážnosti žalobkyne, potom logicky absentuje aj preskúmanie závažnosti takto údajne vzniknutej ujmy.

90. Priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy musí mať svoj základ v zistenom skutkovom stave týkajúcom sa obidvoch zákonom predvídaných kritérií, t. j. závažnosti vzniknutej ujmy i okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo [§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, I. ÚS 689/2014]. Dostatočnosť odôvodnenia primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy nemôže v tu prejednávanej veci obstať len s poukazom na okolnosti, za ktorých k zásahu do osobnosti došlo tak, ako to urobil krajský súd vo svojom odvolacom rozhodnutí (k tomu pozri bod 11 tohto nálezu). Keďže v rozhodnutí odvolacieho súdu zjavne chýba odôvodnenie k závažnosti vzniknutej ujmy (intenzite), chýba jedna z dvoch zákonom predvídaných podmienok, ktorých splnenie sa vyžaduje pre ústavne udržateľné odôvodnenie priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy, čo robí rozhodnutie odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy arbitrárnym.

91. V súvislosti s námietkou o prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu obsiahnutou v bode 25 tohto nálezu ústavný súd konštatuje, že s prihliadnutím na predmet ústavného prieskumu sa ňou nemohol z vecného hľadiska zaoberať, keďže námietku vzniesla sťažovateľka prvýkrát až v konaní pred ústavným súdom, čo bez ďalšieho vylučuje jej ústavný prieskum. Z uvedeného dôvodu bolo bez právneho dôvodu sa argumentáciou v rámci tohto štádia konania zaoberať (napr. nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 382/2013, obdobne IV. ÚS 578/2023).

92. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad (aj) o právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (pozri k tomu uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/155/2017 z 25. októbra 2017, m. m. IV. ÚS 58/2021).

93. V prípade, že nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/277/2021 z 30. novembra 2022).

94. Vzhľadom na existujúcu arbitrárnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu z 10. marca 2022 nemožno logicky ani odôvodnenie, ktoré je obsahom napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v kontexte namietanej vady zmätočnosti pre nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, považovať za ústavne udržateľné, keďže požiadavky na riadne odôvodnenie v podstatnom

najvyšší súd vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu neposudzuje v kontexte ustálenej rozhodovacej činnosti upravujúcej vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a jej výšku.

95. Uvedený nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu preto spôsobuje, že citované rozhodnutie najvyššieho súdu vykazuje znaky formálnosti, a preto ho v podmienkach daných účinnou ochranou základných práv a slobôd strany v spore nemožno akceptovať ako ústavne súladné, keďže nespĺňa minimálne požiadavky, ktoré sú na odôvodnenie súdnych rozhodnutí kladené. Takto formálne koncipované odôvodnenie súdneho rozhodnutia svedčí o svojvôli a zjavnej neodôvodnenosti, čo znamená neakceptovateľnosť napadnutého súdneho rozhodnutia z hľadiska naplnenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

96. Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu v časti týkajúcej sa vysporadúvania sa s namietanou vadou zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

97. Vzhľadom na záver o porušení vymedzených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu). Najvyšší súd bude po vrátení veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť, pričom v tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

V.

Trovy konania

98. O náhrade trov konania ústavný súd rozhodol podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde a z titulu trov právneho zastúpenia priznal sťažovateľke sumu 1 285,13 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

99. Pri vyčíslení náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Advokátovi patrí náhrada trov konania za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2024 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a repliky) v hodnote trikrát 343,25 eur a režijný paušál trikrát po 13,73 eur, t. j. spolu suma 1 070,94 eur. Ústavný súd priznanú odmenu zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa sťažovateľky je jej platiteľkou (§ 18 ods. 3 vyhlášky), priznaná náhrada tak predstavuje sumu celkom 1 285,13 eur.

100. Priznanú náhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VI.

101. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Miloš Maďar
predseda senátu